

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Hier ben ik: het is een Bijbelse uitdrukking die mij telkens weer ontroert. In het Hebreeuws staat er *hinneni*: een uitdrukking die bestaat uit twee woordjes: 'zie' en 'mij'. Het betekent 'zie mij', of vlotter vertaald: 'hier ben ik'. Daarom lezen we Ex 3 vandaag ook uit de HSV om het *hinneni* in deze vertaling duidelijker naar voren komt en steeds vertaald wordt met 'hier ben ik'.

In het Oude Testament is *hinneni* het antwoord van de mens wanneer God roept. 'Zie hier ben ik': het is wat Abraham zegt wanneer de Heer hem vraagt om zijn zoon Izaak te offeren. Midden in de nacht antwoordt Samuël met *hinneni*, wanneer hij Gods stem hoort. En wanneer de profeet Jesaja wordt geroepen, zegt ook hij: *hinneni*, zend mij. *Hinneni* betekent aan de ene kant dat je je meldt wanneer God roept. Het is de bevestiging dat je zijn stem hebt gehoord. Maar *hinneni* heeft ook nog een andere betekenis. Want het betekent ook dat je beschikbaar bent, dat je bereid bent om te doen wat de Heer vraagt.

'Hier ben ik': wanneer mensen eraan toe zijn om die woorden uit te spreken, gaat daar vaak een hele worsteling aan vooraf. Ook bij Mozes is dat zo. Mozes heeft in zijn jonge jaren een vreselijke misstap begaan. Hij is een heethoofd geweest, iemand in wie de passie laait. Als prins van Egypte zag hij hoe de tot slaaf gemaakte Hebreeën elke dag weer onderdrukt en vernederd worden. En op een dag gaat het fout. Wanneer Mozes ziet hoe een Hebreeuwse slaaf wordt afgeranseld, wil hij tussenbeide komen. Woede laait in hem op als een verterend vuur. Hij doet het ondenkbare en slaat een opzichter dood.

Hoe keek Mozes vanaf dat moment naar zichzelf? De Bijbel zegt er niets over, maar het moet wel haast een mengeling zijn geweest van angst, boosheid, teleurstelling, schuld en schaamte. Met een zwaar en droevig hart vlucht Mozes de woestijn in en vestigt zich in Midjan, waar hij de schapen hoedt van zijn schoonvader Jethro. Van de gedachte dat hij op een dag een leider zou zijn voor zijn volk heeft hij voorgoed afscheid genomen. Niet langer is hij prins van Egypte. In de heuvels rondom de berg Horeb trekt Mozes rond, met de kudde schapen die aan hem zijn toevertrouwd.

Maar op een dag verandert alles. Midden in de woestijn, aan de voet van de berg Horeb, ziet Mozes een brandende braamstruik. En in de stilte, in het zachte suizen en het vuur dat danst, hoort hij een stem. God heeft gezien wat Mozes jaren terug ook gezien had. We lezen het in vers 7. 'Ik heb de onderdrukking van mijn volk gezien en hun geschreeuw gehoord'. 'Ik ken hun leed'. In deze woorden herkennen we Gods Vaderhart, hoe Hij bewogen is om mensen. Daarom stelt Hij Mozes als zijn dienaar aan. Mozes die met eigen ogen de wreedheden van farao heeft gezien, juist hij wordt naar farao gezonden.

Hinneni, had Mozes gezegd: hier ben ik. Maar het duurt niet lang of de twijfels komen. Het 'hier ben ik' van Mozes verandert al snel in de vraag: wie ben ik? Waarom ik? Ik weet niet genoeg. Wat als ik fouten maak? Ik ben bang dat ik het niet kan, bang ook voor het onbekende. Wie ben ik dat ik dit doen mag?

Mozes verzint allerlei uitvluchten en redenen om nee te zeggen. Als je doorleest in Exodus 3 en 4 kom je er vijf tegen. Traditioneel werden ze de vijf bezwaren van Mozes

genoemd: vijf bezwaren die veel doen denken aan de 'vijf nieten' die de Groningse predikant Wilhelmus Schortinghuis in 1740 formuleerde: ik wil het niet, ik kan het niet, ik weet het niet, ik heb het niet en ik deug niet.

We voelen ons vaak diep onzeker en verlegen wanneer het om roeping en ambt gaat. De roepstem van God roept angst bij ons op. We sputteren tegen en lopen er zoals Mozes met een boog omheen. Ook ik herken het van binnenuit. Waarom ik, Heer? Ik ben vrouw. Ik kan dat helemaal niet: spreken in Uw Naam. Ook Mozes worstelde met zijn twijfels. Hij had bezwaren en grote vragen bij zijn geschiktheid. Twee van die bezwaren komen we tegen in Exodus 3. In vers 11 bijvoorbeeld.

Wie ben ik dat ik naar farao zou gaan en de Israëlieten uit Egypte weg zou leiden?

Wie ben ik, dat juist ik deze opdracht krijg? Dat Mozes deze vraag stelt is niet meer dan logisch. Volgens het boek Handelingen moet Mozes 80 jaar zijn geweest, toen hij zijn roeping ontving (Hand 7:22,30). Dat Mozes twijfelde aan zijn veerkracht is dus niet zo vreemd. En toch kiest God Mozes uit als zijn dienaar. Wanneer je ouder bent heb je al veel van het leven gezien. Je hebt teleurstellingen en verdriet gekend. Je beseft ook sterker hoe kwetsbaar het leven kan zijn.

God ziet wat Mozes zelf niet zien kan: een mens die geleerd heeft van zijn fouten, een mens die door schade en schande wijs is geworden. De twijfels die leven in zijn hart wil de Heer ombuigen naar het 'hinnen' waar het allemaal mee begon. Op de vraag 'wie ben ik', antwoordt God: Ik zal bij jou zijn. Ik ben.

Maar Mozes blijft zitten met duizend vragen. In die stem die tot zijn binnenste spreekt, tot zijn brandende hart, ontwaart hij Gods aanwezigheid wel. Dat er een kracht is die aan hem trekt, en hem roept om in beweging te komen. En dan vraagt Mozes naar zijn naam. 'Wat als zij vragen...wat is dan de naam van die God? Wat moet ik dan zeggen (Ex 3:13?). Het is het tweede bezwaar. Wie bent U dan? Ben U dan echt mijn God, mijn verlosser?

En opnieuw is het antwoord van God vol geduld en liefde. Mozes die zo worstelt met zichzelf krijgt als enige profeet de Godsnaam te horen, de naam die omwille van haar heiligheid niet uitgesproken wordt. De Hebreeuwse tekst speelt hier op een prachtige wijze met het Hebreeuwse werkwoord voor 'zijn'. Twee keer komen we dat werkwoord tegen. Het bekent 'ik ben die er zijn zal'. Er hiermee zegt God ook aan ons dat Hij de Aanwezige is, dat Hij het is die met zijn Geest door de schepping waait, dat Hij het is die leven geeft. De bron, de waarheid, het leven zelf. God zegt aan Mozes wat Hij aan Abraham, Isaak en Jakob beloofde: Ik zal bij je zijn. Ik zal je niet begeven of verlaten.

Vanaf vers 15 volgt er een lange redevoering, waarin God zijn liefde uitstort. Opnieuw benadrukt de Enige dat Hij barmhartig is en dat Hij de ellende van zijn volk gezien heeft. En ook naar Mozes toe is er opnieuw een bemoedigend antwoord: 'je zult gehoor vinden' staat er verderop in vers 18. Letterlijk vertaald staat hier: 'jij en de oudsten zullen gaan'. Mozes staat er dus niet alleen voor. Hij hoeft zijn roeping niet alleen te dragen.

Ook in het evangelie zien we dat terug. Wanneer Jezus de 77 uitzendt, worden zij in tweetallen op weg gezonden. Twee aan twee zullen ze op weg gaan, zodat ze elkaar zullen dragen. En zo worden ook jullie, beste Arie en Marja vandaag uitgezonden om samen met mij en de andere ambtsdragers zoutend zout te zijn, om vrede en licht te brengen in de huizen van de mensen, om samen op weg te gaan en dienstbaar te zijn in deze gemeente, waar de Here zelf jullie geroepen heeft.

Hinneni: hier ben ik God. Deze woorden betekenen niet dat je eerst een hele Bijbelcursus moet gaan volgen, of dat je je hele sociale netwerk moet veranderen. Het betekent dat je beschikbaar bent, dat je je laat aanspreken door God en samen zoekt naar wat God wél van ons vraagt.

Neem deze woorden dus mee, draag ze mee in je hart. Hier ben ik. Ik met de talenten die mij gegeven zijn, ik met mijn fouten en mijn kwetsbaarheden. Ik zoals ik ben. En toch geroepen, op weg gezonden. Niet alleen, maar samen. 'De oogst is groot' zijn de confronterende woorden van Christus. En dat is nog steeds zo. Er is veel werk te doen. In de meest moeilijke omstandigheden is God zijn volk nabij geweest. 'Ik zal er zijn': door alle eeuwen heen heeft die belofte geklonken. En ook aan ons wordt het vandaag gezegd: dat God het werk van zijn handen niet loslaat.

Het ambt is niet alleen een opgave, maar ook een geschenk. Het is een groeiplaats van geloof. Dat vergeten we wel eens. Afgelopen week hadden de kerkenraden van onze kerk en de Hervormde gemeente een bemoedigende en hoopvolle ontmoeting. Een kerkenraadslid van de Hervormde Gemeente vertelde mij dat het ambt hem zoveel had gebracht. Je leert er zo ontzettend veel van, het doet je groeien in geloof. En dat is ook zo. Je mag erop vertrouwen dat het ambt je draagt en dat het je leven zal verrijken.

Hinneni: hier ben ik. Met heel je hart mogen jullie vandaag deze woorden uitspreken.

Hier ben ik, met alles dat ik ben.

Bewerk mij, wees vuur in mij.

Hier ben ik, God.

Met mijn handen, mijn hoofd en mijn voeten.

Stuur mij, geef mij Uw woorden in de mond.

Hier ben ik.